

MARIBORSKI

VEČERNIK

„JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2488
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani, Poštni čekovni račun št. 11.409

Zlom morale

Abesinska aféra, ki vznemirja svet že vse letošnje leto, se bliža, kakor vsi znaki kažejo, svojemu višku. Njen razvoj je pa za svet še dosti bolj poučen, kakor je bila mandžurska aféra in potrjuje dokončno, da v današnji mednarodni politiki ni prav nobenih moralnih temeljev več. Društvo narodov, od katerega si je ob njega ustanovitvi človeštvo toliko obetalo, je pa postalo tako klaverna institucija, kakor je vsa zgodovina ni poznala. Pred leti je Japonska brez vsake vojne napovedi napadla Kitajsko in ji odvzela najprej Mandžurijo, iz katere je ustanovila »samostojno« cesarstvo. In dasi sta bili tedaj še obe državi, Japonska kakor Kitajska, članici Društva narodov, ni to Društvo ukrenilo ničesar, da bi se spoštovali njegovi statuti, ki so jih morale podpisati vse države, ko so postale članice. Japonska je to Društvo narodov nato še kratkoma zapustila in dela pošle vse, kar se ji zljubi. Napram velesili Japonski to Društvo ničesar ne ukrene, ker je pač velesila in ker tega ne dopuščajo oddvojeni interesi nekaterih drugih velesil!

Naokoli Azije je bil tako žalosten in brid ko razočaranje še za tiste, ki so se zadnji verjeli v mednarodno poštenje, pravičnost in veljavo Društva narodov. To, kar se dogaja sedaj v Afriki, pa presega še zelo daleč opisani primer. V sredi Afrike je obstajalo tisočletja abesinsko ali etiopsko cesarstvo, ki je sprejelo krščansko vero že v starem veku, takrat kakor nekdanje rimsko cesarstvo, ki je med tem že davno izginilo in je celo spomin nanj docela obledel. To etiopsko cesarstvo je ob ustanovitvi Društva narodov v Zenevi prijavilo svoj pristop in je bilo tudi sprejeto, kakor kraljevina Italija. Obe krščanski državi sta torej članici Društva narodov, ki izključuje že po svojih statutih vsako oboroženo medsebojno razračunavanje. Mimo tega obstoja iz l. 1906. še posebna pogodba med kolonialnimi velesilami in Abesinijo, ki tudi prepoveduje vsako oddvojeno akcijo. Tretjič pa je Italija tudi še sopsodpisnica Briand-Kelloggovega pakta, ki postavlja vojno izven dovoljenih sredstev. Vse te tri pogodbe, ki bi morale biti svete in nedotakljive in bi že vsaka zase morala onemogočiti vsako oboroženo sovražno akcijo, so pa sedaj izginele v ozadje, kakor da jih sploh ni. Nihče se sploh neče niti na videz resno zavzeti za to, da bi se spoštovala.

Edina Velika Britanija se je, dasi pozno, prepozno spomnila, da bi bilo treba nekaj ukreniti proti temu, da bi Italija napadla Abesinijo, toda ne zaradi načela spoštovanja obstoječih treh pogodb, ampak le zaradi njenih lastnih interesov. Nekaj časa je izgledalo, da bo Velika Britanija na tem svojem stališču tudi vztrajala, nainovnejši razvoj pa kaže, da se pričena tudi ona umikati. Očito je, da je v teh prizadevanjih ostala osamljena in ne najde prav nikjer nobene moralne podpore, saj druge tudi ne potrebuje. Ako bi hotela vojno preprečiti, bi morala sama seči po orožju in ves svet ve, da bi ji bilo treba z orožjem le resno zaropotati, pa bi bilo vojne nevarnosti v vzhodni Afriki takoj konec. Seveda bi v tem primeru Italija zapustila Društvo narodov, ki bi se potem, verjetno, počasi razbilo. Toda vprašanje je, kaj bi bilo bolj škodljivo? Takega Društva narodov, kakršno je bilo doslej in kakršno zlasti

Sklicanje plenuma skupščine

Proračunske dvanajstine s finančnim zakonom ter omejenim zakonodajnim pooblastilom sprejete

Beograd 18. julia. Finančni odbor je po celonočni seji včeraj popoldne zaključil svojo razpravo o proračunskih dvanajstinah, o finančnem zakonu ter predloženih amandmanih. Vlada na večina je kompaktno glasovala za dvanajstine in finančni zakon. Najzihvalnejša je bila debata o čl. 63. fin. zakona, ki vsebuje pooblastilo za vlado, da more spremeniti tri politične zakone o tisku, društvi ter volitvah za Narodno skupščino.

Popoldne ob 16. uri je finančni odbor ponovno sestel in po kratki debati sprejel od vlade odobrene poslanke amandmane. Poleg že omenjenih so to še amandmani o ustanovitvi seriatskega sodišča v Zagrebu, o najetju posojila 60 milijonov Din za prekrbo vode v krajih, kjer je primanjkuje, o pooblastilu vladi, da spremeni uredbo o inženjerskih zbornicah, uredbo o zgraditvi beograjskega pristanišča s

kreditom 200 milijonov in invalidski zakon.

Novi člen 71 fin. zakona naroča me tsnim občnam, da čimprej prevedejo mestne uslužbence v kategorije drž. uslužbencev.

Pri zaključnem glasovanju je finančni odbor z 21 proti 9 glasovom odobril v celoti proračunske dvanajstine, finančni zakon in od vlade sprejete amandmane.

Še v teku noči je bilo sestavljeno poročilo finančnega odbora, za danes popoldne ob 4. pa je že sklicana seja Narodne skupščine, na kateri bo to poročilo predloženo. Razprava o dvanajstinih in finančnem zakonu se bo pričela v plenumu Narodne skupščine v petek ob 10. dopoldne. Za poročevalca vladne večine je določen narodni poslanec Nikola Sokolovič, za poročevalca manjšine pa inž. Kabalin.

Po enem letu odkrit detomor

Nezakonska mati je otroka sama zakopala na pokopališču

V Desternici pri Sv. Urbanu v okolici Ptuja sta se lani v jeseni seznanila 24-letna posestnikova hčerka Angela H. in 25-letni posestniški sin Marko G. Njuno razmerje ni ostalo brez posledic in ko je letos v maju Angela zopet redno opravljala delo doma in otroka ni bilo nikjer, je ljudski glas takoj osumil Angelo, da je otroka spravila s sveta. To je tudi prišlo na ušesa orožnikom, ki so obiskali Angelo ter jo zaslišali. Dekle je izpovedala, da je res koncem maja rodila otroka ženskega spola, ki pa je ba-

že živel le kakih 15 minut. Ker je bila zelo slaba, je otroka zavila v časopisni papir in predpasnik ter ga pustila pri svoji postelji. Čez dva dni, ko je zopet vstala, pa je trupelce spravila v neko košarico in odnesla na pokopališče pri Sv. Urbanu, kjer ga je ponoči zakopala v grob pokojnega očeta. Ko so orožniki odkopali grob, so res našli trupelce otroka, ki pa je bilo že skoraj popolnoma razpadlo. Angela je bila ovadena držav. tožilstvu, ker je osumljena, da je otroka zadavila.

Hajdina v plamenu

Danes dopoldne okrog 11. ure je izbruhnil pri nekem posestniku požar, ki se je doslej razširil na poslopja šestih posestnikov. Na kraj nesreče so pohiteli gasilci iz vse okolice ter ptujski gasilci, ki skupaj skušajo požar lokalizirati. Kako je požar nastal, se ne ve. Po drobnosti o požarni katastrofi ob zaključku lista še niso znane.

Sinoči je pa zgorela domačija posestnika Osla v Zupečki vasi. Ko so danes zjutraj kopali po razvalinah, so našli dve popolnoma sežgani trupli, čijih identiteto doslej še niso mogli ugotoviti.

SCHUSCHNIGG ZOPET V URADU

Dunaj, 18. julia. Zvezni kancelar dr. Schuschnigg je včeraj zopet prevzel posle kancelarja.

postaja, prav nihče ne bi objokoval. A zato, da se to Društvo narodov ne razbije, ne le ne bo v obrambo svoje članice Abesinije pred drugo članico ničesar ukrenilo, ampak namerava celo samo zagrešiti pirovo nasilje, diskvalificirati Abesinijo kot članico in priznati Italiji mandat za nadoblast nad njo. Ako se pa Abesinija temu »pravdoreku« ne bi vklonila, bi jo Društvo narodov izključilo in postavilo — izven zakona!

Ta namera je tako nezaslišana, da za njo sploh ni več besed, kajti opravičevanje z zatrjevanjem, da je v Abesiniji v praksi še suženjstvo, izgubi tako, da je to suženjstvo, ako opozorimo na to, da je to suženjstvo, ako ga je res kaj, obstajalo tudi takrat, ko je bila A-

MUSSOLINIJEVO POTOVANJE BO POMENILO PRICETEK VOJNE.

Pariz, 18. julia. »Le Jour« poroča iz Rima, da so vesti o nameravanem potovanju Mussolinija v vzhodno Afriko resnične. Mussolini bo potoval z letalom. Splošno mnenje je, da bo odhod Mussolinija v vzhodno Afriko pomenil pričetek vojne proti Abesiniji.

ABESINIJA ŽE DAVNO PRIPRAVLJENA.

Newyork, 18. julia. Nečakinja abesinskega cesarja Rassari Tamania, ki studira glasbo v Združenih državah, je izjavila poročevalcem listov, da se Abesinija pripravlja že 5 let na vojno. V gorah so bila zgrajena tajna skladišča orožja in municije, zgrajeni pa so bili tudi predori in rovi s sistemom poseb-

besinija sprejeta v Društvo narodov in bi za Društvo narodov obstajalo lahko neženirano še 1000 let, ako se Italiji ne bi bilo zahotelo seči po tej državi. Mi prav gotovo nimamo v Abesiniji nobenih interesov in jih najbrže nikoli ne bi imeli, zato nam tu ne gre za nikakršne postranske namene, ampak samo za načelo! Kajti to, kar se je dogodilo Kitajski in kar se dogaja sedaj Abesiniji v postoterjeni obliki, se jutri lahko zgodi vsaki državi na svetu, po kateri se kakšni velesili pcedo sline! Ta nezaslišani zlom zadnje mednarodne morale in pravičnosti je morda najhujše, kar je izmučeno človeštvo doživelo v povojni dobi. Ta zlom pomeni zlom vere v sploh vsako mednarodno pogodbo. r.

Našim naročnikom in čitateljem

Zaradi tarifnega gibanja bo moral naš list nekaj dni izhajati v skróčenem obsegu. Upati je, da bo v štirih, petih dneh obseg lista zopet normalen. Zaradi izrednih prilik bo list danes izšel kasneje. Naročnike prosimo, naj do normalizacije potrpe.

nih utrdb proti napadom iz zraka. Ev. vojna z Italijo bo imela samo eno posle dico, da se bosta temna in črna rasa ze dinili proti belcem.

NOVA LETALSKA NESREČA.

Amsterdam, 18. julia. Na letališču pri Amsterdamu se je dogodila včeraj nova strašna nesreča. Neko veliko potniško letalo je z 20 potniki tresčilo na tla. Pri padcu je eksplodiral bencinski tank in letalo se je vnelo. Šest ljudi je mrtvih, trije pa so težko ranjeni.

Sport

PETNAJSTLETNICA »PERUNA«

Sinoči se je vršila širša odborova seja našega »Peruna«, na kateri se je določil razpored prireditve ob priliki petnajstletnice obstoja kluba. Jubilejne prireditve bodo v okvirju »Mariborskega tedna«, in sicer v nedeljo 4. avgusta. »Perun« bo ta dan priredil dopolne ko lesarske in motociklistične dirke na progi Maribor-Zgornja Sv. Kungota-Maribor, po dirki bo obhod Perunašev po mestnih ulicah, nato pa bo slavnostna seja v Unionu. Podrobni razpored bo mo še objavili.

Službene objave OOLNP. Razpored tekem za nedeljo 21. t. m.: Na igrišču SK Svobode ob 17.30 prvenstvena tekma SK Svoboda : ZSK Hermes (Ljubljana); ob 16. predtekma rezerv. Službujoči odbornik g. Filipančič. Na igrišču ISSK Maribora ob 8.30 pokalna tekma ISSK Maribor mlad. : SK Svoboda ml. Službujoči odbornik g. Perin; na igrišču SK Rapida ob 8.30 pokalna tekma SK Rapid mlad. : SK Železnica mlad. Službujoči odbornik g. Kasper. V Murški Soboti ob 17. prijateljska tekma SK Mura : SK Svoboda (Varaždin).

Postavljanje avtomatskih radioaparatorov. Ministrstvo za trgovino in industrijo je izdalo tolmačenje čl. 134 obrtnega zakona, v kolikor se nanaša na postavljanje avtomatskih radijskih aparatov. Ker se smatra, da so glasbene prireditve izvzete iz obrtnega zakona, se postavljanje avtomatskih radijskih aparatov na javnih mestih zaradi uporabe na ta način, da se vržejo vanj novci, ne more smatrati kot obrt v smislu odredb obrtnega zakona, marveč le kot delo, ki je podvrženo zakonskim določbam o javnih produkcijah.

Novi ukrepi proti šušmarjem. Ministrstvo za trgovino in industrijo je na prošnjo trgovske in industrijske zbornice v Beogradu ponovno poslalo vsem banknim upravam odlok, v katerem zahteva, naj upravne oblasti izdajo najenergičnejše ukrepe proti nezakonitemu delu. O vsakem posameznem primeru naj oblasti v smislu odloka ministrstva obvestijo pristojno zbornico. Osebe, ki bodo zaradi nezakonitega dela prijete, se bodo najstrožje kaznovale.

Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzeti zjutraj na prazen želodec čašo prirodne Franc. Jožefove grenčice. Registrirano od ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Dnevne vesti

Z ozirom na od ministrstva financ o-dobreni proračun za leto 1935 se lastniki psov v smislu § 1. izvršilnih določb glede pasjega davka z dne 23. oktobra 1919 opozarjajo, da je treba plačati pri mestni blagajni do 31. julija 1935 za vsacega nad dva meseca starega psa letno pristojbino 150 Din ter za pasjo znamko 2.50 Din. Po 1. avgustu se bode neplačani davek z v § 13 navedenih izvršilnih določb predvideno globo 100 Din po mestnem eksekutorju izterjal, poleg tega pa dal mestnemu konjaču nalog, da polovi one pse, ki jih zasači na javnem prostoru brez predpisane znamke.

Pojasnilo glede poslovdij. Trgovinsko ministrstvo je poslalo zbornicam pojasnilo glede 3. odstavka § 100. obrtnega zakona, ki določa, da se smejo podjetja, katera vodijo poslovdje, po izstopu poslovodje voditi brez poslovodje najdalje dva meseca. V tem času je podjetju dana možnost za postavitev novega poslovodje kot pogoj obrtne dovolitve.

Pogajanja o kliringu z Nemčijo. Kliringška pogajanja za tujski promet z Nemčijo se uspešno nadaljujejo. Nemčija predlaga, naj se določi vsota 10 milijonov, ki bi se likvidirala šele po likvidaciji rednega trgovskega kliringa. Na ta način bi se Nemcem omogočil vsaj jesenski obisk našega Primorja, kolikor je za poletje že prepozno. Naša Narodna banka je ugodno sprejela nemški predlog.

V Japonsko bomo lahko telefonirali. Prometno ministrstvo je odobrilo na predlog nemške poštne uprave, da se po radiotelefonski progi Berlin - Tokio otvori redni telefonski promet med Jugoslavijo in Japonsko. Taksa za 3 minutni govor znaša 110.60 zlatih frankov.

Koliko rudarjev je v naši državi zaposlenih. Te dni se je vršila v Beogradu seja osrednjega odbora za oskrbovanje nezaposlenih rudarjev in topilniških delavcev. Poročila pravijo, da se je lani rudarska produkcija povečala in je število zaposlenih delavcev v naši rudarski in topilniški industriji naraslo od 36.800 na 38.800. Tudi število izvršenih šihov se je povečalo za 840.000, mezde pa so narasle za 29.580.000 Din. Število nezaposlenih v tej stroki je padlo od 1946 v januarju 1934 na 1624 v decembru 1934. Lani je našlo zaposlitve na novo okoli 1000 rudarjev. Podpor nezaposlenim je bilo lani v vsej državi izplačanih Din 9.494.522, od tega na področju ljubljanske glavne bratovske skladnice 391.589, beograjske pa 275.911 Din.

Zagrebsko gledališče brez igralcev. Pretekli ponedeljek dopoldne je izročilo 105 članov zagrebskega gledališča gle-

dališki upravi nepodpisane pogodbe o na mestitvi. Od 31. julija torej bo zagrebsko gledališče brez igralcev. Kot smo že poročali se vrši namreč med upravnikom in člani huda borba in zahtevajo igralci, naj upravnik odstopi.

Naknadna zaprisega vseh vojaških obveznikov bo v petek, dne 2. avgusta 1935 ob 10. uri na vrtu Gambrove dvorane. K zaprisegi morajo priti vsi vojaški obvezniki, ki še niso bili zapriseženi, in sicer vsi rojeni od l. 1886. do 1914., ki so odslužili svoj vojaški rok ali bili oproščeni službe. **Ne pridejo** k zaprisegi vsi oni, ki so bili 16. decembra 1934 zapriseženi, vsi stalno in začasno nesposobni, vsi vojni invalidi s preko 30% invalidnostjo in vsi oni vojaški obvezniki, ki so letos odslužili svoj rok. K zaprisegi naj prinese »voj. ispravo« ali kak drug vojaški dokument ali domovnico, delavsko knjižico ali podobno.

Pregled konj, voz in koles. Po razpisu poveljstva mariborskega voj. okrožja bo 22. julija 1935 ob 7. uri zjutraj na sejmišču mestne klavnice v Plinarniški ul. popis in pregled še nepregledanih in za vojaško službo še neocenjenih konj, vprežnih vozil in koles (biciklov). Prizadeži bodo prejeli (tekem tedna pozive, katerim se morajo v izogib posledic nemudoma in neizogibno odzvati. Opozarjajo se vsi lastniki živine in vozil, da je 30 dni pred početkom popisa do izvršitve (od 22. junija do 23. julija) po zakonu prepovedano vsako odtujevanje, prodaja ali menjavanje živine ali vozil. Kršitelji tega zak. predpisa bodo najstrožje kaznovani. Oni, ki svojih konj in vozil vključ vsem pozivom do danes niso prijavili vojaškemu oddelku mestnega poglavarstva v Mariboru se ponovno opozarjajo, da to store vsaj do 20. tm., ker bodo sicer radi prikrižanja lastnine zasledovani.

Prijave za III. drž. razstavo čistokrvnih psov na Mariborskem tednu. Še enkrat opozarjamo vse zainteresente na III. drž. razstavo čistokrvnih psov, ki se bo vršila ob priliki letošnjega IV. Mariborskega tedna v soboto 3. VIII. in nedeljo 4. VIII. ter pripominjamo, da je za to razstavo veliko zanimanje tudi v tujini. Prijavnice so na razpolago pri upravi Mariborskega tedna, Maribor, Aleksandrova cesta 35 in pri Klubu ljubiteljev sportnih psov v Ljubljani, M. klošičeva c. št. 36.

Šahovski turnir v Beogradu. V nadaljevanju prekinjenih partij 9. kola je Petrovič premagal dr. Kalabarja; partiji Pirc : Vukovič in Filipovič: Tomovič sta se končali remis. Včeraj se je pričelo 10. kolo in je Pirc zmagal nad Tomo-

vičem, Šrajber nad Kostičem in Toto nad Vukovičem. Ostale partije so bile prekinjene. Stanje po 10. kolu: Pirc in Kostič 7 in pol, Šrajber 7, dr. Trifunovič in König 6 in pol (1), Vukovič 5 (1), Tot 5, dr. Astaloš in Bröder 4 in pol (1), Tomovič 4 (2), Nedeljkovič 4 (1), dr. Drezga 3 (2), Petrovič 2 in pol (2), Filipovič 2 in pol (1), Avirovič in dr. Kalabar 1 in pol (1).

Pripravljajni mestni odbor Združenja upokojenih častnikov in vojaških uradnikov v Mariboru vabi vse upokojene gg. častnike in vojaške uradnike k ustavnemu občnemu zboru, ki bo v nedeljo, dne 21. julija 1935 ob 10. uri v igralni sobi na terasi hotela »Crel«. Gospodje, ki so zadržani, da osebno prisostvujejo, se naprošajo, da pooblastijo g. tovariša glede pristopa kot redni člani. — se p. n. vdove po ofic. in voj. uradnikov vlijudno vabimo k zboru. — Mestna uprava Maribor, Udruženje penz. oficir in vojn. činovnika, kraljevine Jugoslavije.

Z autocarom v Slovenske gorice polihijo Mariborčani v nedeljo, dne 21. tm. Cena Din 50.— za osebo. Prijave in informacije pri »Vodstvu autobusnega prometa«, Glavni trg 26, telefon 22-75. Izkoristite ugodno priliko za izlet v prekrasne Slovenske gorice in krajev Ptuj, Ljutomer, Slatine Radenci, Gornje Radgone, Sv. Trojice, Sv. Lenarta itd.

Maribor rabi dnevno 7 milijonov litrov vode. Zaradi silne suše se je v našem mestu konzum vode znatno povečal in rabi Maribor letos dnevno rekordno količino vode, namreč 7 milijonov litrov, to je okrog 200 l na vsakega Mariborčana.

Zasačena tihotapca. Pri Sv. Križu sta bila aretirana 32-letni klepar Ivan Obrežnik iz Bazene in 20 letna Roza Finsterjeva iz Sv. Križa, ker sta nameravala prekoračiti našo mejo. Pri obeh so našli 5 in pol kg saharina ter več vžigalnikov in kresilnih kamenčkov. Kazen, ki ju bosta morala plačati, znaša 130.000 Din. Značilno je, da je bil Obrežnik šele pred nedavnim izpuščen iz kaznilnice, kjer je presedel enoletno kazen zaradi tihotapstva.

Beg iz življenja. V Ruparčah si je končal življenje 24-letni mesar Joško Pertlič. Pognal si je z lovsko puško kroglo v srce ter bil na mestu mrtev.

Požar. Posesniku Ivanu Cerarju je zgorela viničarija v Zavrhu. Škoda znaša okrog 7000 Din.

V mlaki krvi... K tej včerajšnji notici smo obveščeni, da je avtomobilist ranjenemu dijaku sam nudil prvo pomoč, poklical reševalni voz in ga tudi pomagal naložiti. To je resnica, vse drugo je izmišljeno. Mimo tega je dijak nesrečo zakrivil sam.

KINO

GRAJSK. KINO

Od danes pa do vključno petka najlepši film tega eta

„Kraljica Kristina“

Greta Garbo.

Naš prihodnji vefilm „Bosambo“ pride v soboto

Tatovi na delu. Včerajšnji živilski trg so obiskali razni tatovi, ki so imeli obilen plen. Tako so zasebnici E. Barletovi ukradli torbico z 280 Din gotovine, služkinji Angeli Golobovi aktovko s 65 Din, prodajalki Alojziji Divjakovi pa 200 Din. V neki gostilni v Frankopanovi ulici so neznan »prijatelj«, s katerimi je popival, ukradli iz žepa tkalcu Francu K. okrog Din 250. Včeraj dopoldne je pa obiskal električarja Antona Vidoviča, stanujočega na Poljski cesti, neznan možki, ki je popyprševal po stari obleki. Ko je možki odšel, je Vidovič opazil, da je »šla« ž njim tudi srebrna možka ura in veržica.

nominaie se CMD

Stanovanje

Stanovanje in hrano išče dijak pri boljši družini za mesec avgust. Ponudbe pod »1. avgust« na upravo »Večernika« 3177

Sobo

opremljeno oddam. Trdinova 2, Melje 3176

Prodam

Družinske hišice od 11.000 Din naprej. Posedstva 2 orala nova poslopja Tezno 32.000, proda Posredovalnica Maribor, Slovenska ulica 26 3178

Naša predobra sestra in nenadomestljiva mamica gospa

Adela Furman rojena Kovačič

nas je včeraj ob 4. uri popoldne za vedno zapustila. K zadnjemu počitku jo sprejemo v petek ob 17. uri na studenškem pokopališču.

Milan, Marica in Fini Kovačič, brat in sestri.

Milanček, sinček.

Studenci p. M., 18. julija 1935.

MARIJ SKALAN

ROMAN Sida Silanova

»O politiki.« se je vmešal sodnik, »saj veste, da naši mladi ne poznajo več drugih vprašanj.«

»In so pri tem na čisto napačnih potih, seveda.« je dejal Branko. »Tako vsaj pravi gospod papa, ki gleda na vse s predvojnimi očmi.«

»Mi vsi pa smo sami »boljševiki.« je dodal živinozdravnik.

»Razen mene.« se je vsilil pristav, kakor da bi se hotel zavarovati pred senco te ironično naglašene besede.

»Torej hočete moriti s tem tudi gospodično Silanovo?« je udarila v družbo Jasna in primaknila svoj stol k Sidi. »Razpravljajte vi o čemer vas je volja; me se za vašo nevihto brez toče ne bomo zmenile.«

Družba se je tako razdelila na dva tabora: ženskega in moškega. Prvi se je stisnil tiše skupaj, drugi je pa glasno nadaljeval svojo debato, »brez upa zmage«, kakor je dejal oportunistični pristav.

»Prihajate s sprehoda?« je vprašala Sida gospa Elvira.

»S sprehoda po gozdu.«

»Iz meditativne samote.« se je na-

smehnila Jasna. »Veš, Sida, zdi se mi, da si se po mamini smrti preveč zagrizla vase.«

»Morda. Sicer pa — ne veš kako globoko se zareže v dušo tak udarec.«

»Ni ga težko preboleti.« je potrdila gospa Elvira. »Samo kdor ga doživi, ve kako je težak.«

»A danes na sprehodu nisem bila čisto sama, vsaj ves čas ne.«

»Pa te ni morda spremljal divji mož?«

»Ne, prijazen kavalir.«

»Kavalir? Kaj ga je neki zaneslo v Hrušnico? Še nikoli nisem srečala nobenega na teh potih.«

»In vendar vztrajam: kavalir, kavalir na konju, kakor za časa srednjeveških vitezov; samo brez oklepa, ščita in meča...«

»Aha, dr. Frangež.« sta vzkliknili hkratu gospa Elvira in Jasna.

»Da, on.«

»Kje sta se našla?«

»Tu gori nad trgovom, v gozdu. Vračal se je od nekega pacienta. Simpatičen mladenič, ne?«

»Samo preveč domišljav.« je pripomnila gospa Elvira.

14

»In preveč priliznjen.« je dodala Jasna. »Meni se zdi njegovo kavalirstvo maska, ki nekaj skriva.«

»Kaj naj bi skrivala?«

»Tega ne vem. Vem samo to, da mi ni simpatičen.«

»Ni Jasnin tip.« se je smeje vmešala gospa Elvira. »Njeni junaki morajo biti črnolasi, naš mladi zdravnik pa je plavalas.«

»Moj okus je pa čisto nasproten.«

»Okusi so pač različni.«

»Torej ti ne ugaja?«

»Ne.«

»Meni se zdi zelo inteligenten in duhovit.«

»Ne vem... S te strani se še nisem zanimala zanj.«

»Ne prihaja nikoli k vam?«

»Skoraj nikoli.« je odgovorila gospa namesto Jasne, ki je dodala:

»Bil je pri nas menda samo dvakrat.«

»Koliko časa je prav za prav že v Hrušnici?«

»Šesti mesec.«

»Čudno, da si niste prijatelji?«

»Veste.« je dejala gospa, »zdravnika kličemo samo kadar smo bolni, bolni pa hvala Bogu nismo.«

»In živinozdravnika?« je hudomušno vprašala Sida.

»O, ta pa pride sam.« je vzkliknila Jasna. »Kaj ne, gospod Soršak, vi pri-

hajate k svojim »pacientom« tudi brez povabila.«

»Ne moti naše debate!« je dejal nejevoljno Branko, ki je pravkar dokazoval svojem očetu in pristavu Petroviču, da je oportunistem najusodnejša slovenska slabost.«

»Samo k dvonogim.« je odvrnil živinozdravnik.

»H kuram in golobom.« je dejal jezno Branko in nadaljeval: »Gospodje oportunistem slovenskega naroda izvira že iz časov pokristjanjenja. Zaradi ljubega miru so naši pradedi sprejeli po Nemcih jim vsiljeno vero. Potem so zaradi istega ljubega miru in da so kolikor toliko udobno lahko prežvekovali svoj kruh, pokličali v deželo Franke in Bavarce. Sploh: zaradi ljubega miru in usmradljive komoditete so potrebovali ves čas nekoga, da jim vlada. Nazadnje je prešlo vse to nam vsem že tako v kosti in mozeg, da smo postali narod tipičnih hlapcev. Mimo tega smo morali imeti vedno neko renegatstvo, če ne drugega vsaj nebulozno, brezdomovinsko vseslovanstvo.«

»Brez slovanstva ne bi bilo našega preroda, moj dragi.« je ugovarjal oče.

»Samo kot Slovani, uprti na moč in veličino vseslovanške misli, smo lahko vzdržali svoj več ko obupni boj z Nemci, Italijani in Madžari in ostali do osvobojenja.«